

PROSTORNI PLAN SR HRVATSKE

U službenom glasilu Sabora SR Hrvatske broj 12/1989 godine objavljen je:
PROSTORNI PLAN SR HRVATSKE.

1. Prostorni plan kao dokumenat

Nosilac radova na njegovoj izradi bio je Republički komitet za građevinarstvo, stambene i komunalne poslove i zaštitu čovjekove okoline, a neposredni izvršilac Urbanistički institut SR Hrvatske iz Zagreba uz suradnju s Urbanističkim zavodima Dalmacije iz Splita i grada Zagreba te Zavodima za prostorno planiranje i urbanizam Zajednica općina Rijeke i Osijeka.

Prostorni plan SR Hrvatske je planski dokumenat kojim se dugoročno usklađuje opredjeljenje za razvitak i organizaciju prostora te određuju dalje smjernice u zaštiti i unapređenju čovjekove okoline na području SR Hrvatske, sve do 2000-te godine. Njime se istovremeno osigurava rezervacija prostora u cilju osiguravanja uvjeta za dalji razvitak na području Republike do 2015-te godine.

2. Osiguranje razvoja i zaštita prostora

U Prostornom planu jasno su definirane smjernice za osiguranje kvalitetnog življjenja u tom prostoru, utvrđivanjem načina razvoja i njegove zaštite i isticanjem:

- prirodnih sustava;
- razvitička naselja i razmještaja stanovnika;
- osiguranja prometnog vodoprivrednog i energetskog sustava;
- opisa objekata od važnosti za Republiku na području:
  - a) cestovnog, željezničkog, pomorskog i zračnog prometa,
  - b) energetike,
  - c) vodoprivrede,
  - d) proizvodnje,
  - e) turizma i sporta;
- opisa zaštite objekata čovjekove okoline.

Prostornim planom definirano je i njegovo provođenje tj. dinamika, opseg, lokacija i vrijeme za provedbu.

Posebna težina u ostvarivanju Prostornog plana data je u 6. poglaviju »ZEMLJIŠNA POLITIKA« s naglaskom na točno utvrđen sustav mjera za ugrađivanje zemljišne politike u dugoročne i srednjoročne planove razvoja društvenih političkih zajednica.

3. Zemljišna politika

U poglavljiju 6. Prostornog plana, pod naslovom »Zemljišna politika« naglašeno je da je ona sastavni dio ukupne razvojne politike i neophodni uvjet za ostvarivanje politike uređenja prostora. Istiće se poseban citat iz tog poglavljija:

»Analiza stanja u korištenju zemljišta i provođenju zemljišne politike na području SR Hrvatske ukazuje na teškoće u ovoj oblasti koje treba **konačno i sistematski** rješavati. Propisi u oblasti prostornog planiranja, uređenja prostora i korištenja građevinskog zemljišta ne provode se zadovoljavajuće iako svojim

važećim normama osiguravaju pretpostavke za vodenje smišljene zemljišne politike».

Nadalje se u navedenom poglavljju o zemljišnoj politici a radi ostvarivanja osnovne koncepcije prostornog razvijta definiraju osnovni ciljevi zemljišne politike kao funkcije ostvarivanja globalnih ciljeva i zadataka. U dugoročnom razvoju SR Hrvatske, uz ostale istaknute ciljeve, izvan svake sumnje značajni su za geodetsku struku i službu kao programski važne slijedeće razvojne odrednice: »(citati iz osnovnih ciljeva zemljišne politike)

- donošenjem dugoročnog plana provedbe komasacije zemljišta u skladu s dugoročnim planom razvoja poljoprivrede, gdje za to postoje uvjeti,
- ažuriranjem evidencije o korištenju zemljišta i nekretnina,
- izmjenom propisa o zemljišnoj knjizi, geodetskoj izmjeri i katastru, budući da su zastarjeli i da se ne provode,
- izradom katastarske podloge u odgovarajućem mjerilu za potrebe izdavanja uvjeta uređenja prostora i izdavanja građevinskih dozvola, te za potrebe prostornog planiranja.

Osnovna pretpostavka za ostvarivanje navedenih zadataka i provođenja osmišljene zemljišne politike je ažurna i djelotvorna evidencija o svim oblicima korištenja zemljišta. Zbog toga je potrebno ažurirati sve propisane evidencije, posebno one u zemljišnoj knjizi i katastru. Sadašnji propisi o zemljišnoj knjizi i geodetskoj izmjeri i katastru zastarjeli su i vrlo se neažurno provode. Ove evidencije, kako su koncipirane, nisu u funkciji prostornog uređenja niti prate promjene stvarnog stanja i korištenja nekretnina, već su prije svega u funkciji poreznih organa i fiskusa. Katastarske podloge su u veoma malom broju općina izrađene u odgovarajućem mjerilu. To praktički paralizira rad organa uprave nadležnih za prostorno planiranje, izdavanje uvjeta uređenja prostora, imovinsko-pravne poslove i organa nadležnih za izdavanje odobrenja za gradnju, kao i organizacija čija je djelatnost prostorno planiranje. Katastar zemljišta, zgrada i vodova, te infrastrukture kakav sada postoji u općinama, još nije shvaćen kao uvjet bez kojeg je nemoguće kvalitetno izradivati prostorne planove.

Da bi općine mogle kreirati i provoditi odgovarajuću zemljišnu politiku, putem smišljenog korištenja propisanog instrumentarija u svim njezinim aspektima, neophodno je prići sredovanju, uskladivanju i ažuriranju svih propisanih evidencija, posebno evidencija zgrada i zemljišta na razini SR Hrvatske. Zbog toga je potrebno da se općine posebno angažiraju i obavežu na:

— mobiliziranje geodetske uprave kao organa uprave od posebnog društvenog interesa na odgovarajućem aktualiziranju i ažuriranju propisanih katastarskih podloga osobito u gradovima i naseljima gradskog karaktera uz istodobno preispitivanje potrebe noveliranja ili dopune propisa makar i podzakonskih akata radi hitnog prilagođavanja važećih propisa o evidenciji nekretnina i njihova usmjeravanja potrebama i propisima prostornog planiranja, te svrhovitijeg razrješavanja imovinsko-pravnih odnosa nekretnina. Osobito se to odnosi na nekretnine u društvenom vlasti radi zaštite društvene imovine,

— bolje organiziranje rada organa uprave radi međusobne obaveštenosti i što veće djelotvornosti,

— mobiliziranje statističkih službi da se uključe i uspostavi informacijski sustav prilagođen potrebama dokumentacije prostora radi iznalaženja što racionalnijih rješenja u cjelini i elementima novih prostornih planova ili njihova izmjena i dopuna,

— ospozobljavanje i usmjeravanje organa uprave općina ili organizacija za prostorno planiranje da u dokumentaciji prostora i u svome radu na prostornim planovima koriste, prikupe i povežu podatke iz svih važećih evidencija da što uspješnije obavljaju poslove u nadležnim organima uprave i da racionaliziraju postupke izrade prostornih planova te da se postignu konačni ciljevi koji moraju biti u funkciji smišljene politike općina.

Kada se jednom postigne osnovna pretpostavka za ostvarivanje navedenih ciljeva da se novim propisima o jedinstvenoj evidenciji nekretnina prikupe i povežu sadašnji neodgovarajući i neažurni podaci iz zemljišne knjige, katastra i drugih evidencija, bit će osigurana pretpostavka za djelotvorno kreiranje i provođenje zemljišne politike koja će dati željene rezultate. Tada će se stvoriti uvjeti i za odgovarajuće zahvaćanje rente, a time i alimentiranje i usmjeravanje sredstava za daljnje uređivanje zemljišta.

4. Komentar u ime geodetske orijentacije

Uz ovako neposredno istaknuta područja djelatnosti na kojima bi trebala neposredno doći do izražaja geodezija kao struka i služba, vrijedno je naglasiti da se u smjernicama za provedbu zemljišne politike Prostornog plana ističe posebno potreba u izradi prostornih planova za područje zajednice općina, općina, gradova, naselja, područja posebnih namjena, prostora u kojima dolazi do sukoba u pogledu namjena.

Nije potrebno posebno naglašavati da je time neposredno naglašen izazov za geodetsku struku koja je pozvana i stručno opredjeljena da priređuje i izrađuje odgovarajuće geodetske podloge kao neizbjegnu osnovu za pravilnu izradu prostornih planova.

Vrijedno je naglasiti da je Prostorni plan SR Hrvatske a posebno njegovo poglavlje o zemljišnoj politici jedan od rijetkih dokumenata širokog društvenog značaja, u kojemu su tako jasno naglašeni postojeći problemi i moguća buduća rješenja na tom području osnivanja i održavanja jedinstvene evidencije o zemljištima, ažurnima. Sve je to vezano bez sumnje na djelatnost geodetske struke i službe.

Vrlo su interesantni, iako nezvanični, komentari i kritike geodetskih kolega i stručnjaka u pogledu opisa stanja i smjernica u navedenom poglavlju o zemljišnoj politici a koji se odnose na postojeće evidencije o zemljištu, njihovu kvalitetu i zahtjeve o tome kakve bi one trebale biti.

Ti se komentari i kritike kreću od najpozitivnije ocjene i uvažavanja ispravnosti iznesenih ocjena i kritike u Prostornom planu pa do potpunog negiranja vrijednosti tih navoda. Negativna izjašnjavanja proizlaze iz shvaćanja:

- da su autori izrađenih smjernica i datog komentara stručnjaci izvan kruga geodetske struke,

- da u njihovom donošenju nije sudjelovala geodetska struka.

S obzirom da se u Republici nesumnjivo znade tko je odgovoran za stanje evidencija o zemljištu i bez obzira na standardne prigovore da je za loše stanje evidencija u velikoj mjeri kriv sistem a ne subjekti koji su na području evidencija nekretnina odgovorni za njeno stanje, osobno smatram da je negativna kritika na taj dio Prostornog plana neopravdana i promašena.

Ima čvrstih uporišta da se negativni odnos prema izraženim stavovima u poglavlju o zemljišnoj politici pobjije iz slijedećih razloga;

- nitko nije ometao geodetsku službu da se sa svojim stavovima ugraditi u izradu smjernica za provođenje zemljišne politike, posebno njenog dijela koji se odnosi na poboljšanje stanja važećih propisa i evidencija o zemljištu kao i poteškoća koje postoje na području izrade geodetskih podloga za izradu prostornih planova;

- geodetska struka i služba nije ni jednom rječju ili gestom javno demantirala ono što su o zastarjelosti propisa o geodetskoj izmjeri u smjernicama za provođenje zemljišne politike unijeli stručnjaci drugih usmjerenja (urbanisti).

Iz tih razloga smatram da su svи navodi iz Prostornog plana SR Hrvatske a posebno oni iz poglavlja o zemljišnoj politici značajni za geodetsku struku. Oni su pozitivni izazov, daju struci šanse da se ono što je godinama bilo zanemarjano i podcjenjivano na području evidencije nekretnina, promjeni. U tome je posebna vrijednost Prostornog plana SR Hrvatske za geodetsku struku.

M. Božičnik

ZASJEDANJE STALNOG KOMITETA FIG-e U BUDIMPEŠTI

U ime asocijacije Medunarodne federacije geometara (FIG) koja okuplja geodetske organizacije 51 zemlje svijeta, dr. István Joó, predsjednik Društva mađarskih geodeta i kartografa uputio je, kao domaćin, poziv svim članovima asocijacije da u vremenu od 14. do 21. kolovoza 1989. godine prisustvuju zasjedanju Stalnih komisija FIG-e.

Mađarsko društvo geodeta i kartografa izradilo je i ponudilo kompletan program u trajanju od pet dana boravka u Budimpešti u kojem će se vremenu održati sjednice slijedećih stalnih komisija FIG-e:

(Napomena: U zagradama su navedene glavne teme rasprava s posljednjeg zasjedanja stalnog komiteta).

Komisija 1: Stručne aktivnosti i povijest geodezije

Predsjednik: Pietro Raffaelli, Rim, Italija (Povijest geodezije, Zah-tjevi informatičkog društva geodezije, Socijalni položaj geodeta u raznim zemljama)

Komisija 2: Stručna izobrazba kadrova

Predsjednik: Prof. K. Czarnecki, Varšava, Poljska
(Kolokvij o izobrazbi u geodeziji i kartografiji)

Komisija 3: Informacijski sistemi i planiranje

Predsjednik: Prof. Angus Hamilton, Fredericton, Kanada
(O zemljišnim informacijskim sistemima: teoretski koncepti, upoznavanje političara i planera, potreba i korist od informacije, djelokrug i definicija, prirodni resursi čovjekove okoline, specijalni problemi u zemljama u razvoju, teorije o sistemima, regionalni sistemi, komuniciranje u obradi podataka, transfer podataka, katastar kao podloga sistema, katastar vodova u sistemu, sistemi u razvoju gradova, i druge teme)

Komisija 4: Hidrografska mjerena

Predsjednik: Lt. Cdr. W. J. M. Roberts, New Malden, Velika Britanija
(Digitalne karte, bazični sistemi, globalni pozicijski sistem GPS, hidrografska izobrazba, međunarodna hidrografija, sistemi za kartiranje morskog dna, automatizirana hidrografija)

Komisija 5: Geodetski instrumenti primjena

Predsjednik: Prof. dr. ing. Otto Hirsch, Berlin, BRD (Zapadna Njemačka)
(Komisione podgrupe: geodetski instrumenti i njihova namjena, geodetske mreže, sateliti i inercijalna geodezija, obuhvat podataka i geodetske banke podataka, automatizirani sistemi, geodetski žiroskop)

Komisija 6: Inženjerska geodezija

Predsjednik: Prof. dr. Georgi Milev, Sofija, Bugarska
(Trigonometrijske mreže kod inženjerskih mjerena, upotreba GPS, metode mjerena i dozvoljena odstupanja u građevinarstvu, mjerena visoke točnosti u inženjerskoj geodeziji, podzemni vodovi, upotreba fotogrametrije u inženjerskoj geodeziji)

Komisija 7: Katastar i uređenje zemljišta

Predsjednik: Jacques Gastaldi, Paris, Francuska
(Stanje razvoja u katastru i zemljišno knjižnim sistemima u raznim dijelovima svijeta, prihvatljive osnove za katastarske sisteme, odnosi katastra zemljišta i zemljišne knjige, korištenje katastra zemljišta za bolje gospodarenje zemljištem, u prostornom planiranju, zaštiti čovjekove okoline, u gospodarstvu i drugdje, istraživanja u izgradnji katastarskih sistema, utjecaj novih tehnologija na katastar zemljišta)

Komisija 8: Planiranje i razvoj gradova

Predsjednik: Torsten Lindskog, Mariestad, Švedska
 (Učešće građana u procesu planiranja, upotreba suvremenih metoda za stvaranje podataka potrebnih u prostornom planiranju, tematske karte i planovi u prostornom planiranju, problemi obnove gradova, stvaranje informacijskih sustava za prostorno planiranje i praktična primjena takvih sistema, specijalna pitanja u izgradnji kuća, izrada atlasa i njihov utjecaj na planiranje)

Komisija 9: Vrednovanje zemljišta

Predsjednik: Bruce Harding, Sebastopol, SAD
 (Odnosi u planiranju i vrednovanju zemljišta, međunarodne norme vrednovanja zemljišta, korištenje bazičnih podataka u vrednovanju zemljišta, novosti iz kompjutorizirane tehnike).

OICRF: Međunarodni katastar i zemljišna knjiga

Predsjednik: Prof. mr. ir. I. L. G. Henssen Apeldorn, Nizozemska
 (Prikupljanje, sistematiziranje, čuvanje i davanje na korištenje informacija o katastarskim sistemima i zemljišnoj knjizi cijelog svijeta, provođenje studija, informacija i savjetovanja)

Savez geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije je član FGI-e s kraćim prekidom, još od 1927. god. U svim navedenim komisijama ima svoje dopisnike.

Za ovogodišnje zasjedanje, SGIG Jugoslavije delegirao je za svog predstavnika na zasjedanju Stalnog komiteta u Budimpešti, diplomiranog inženjera Marijana Božićnika, iz Zagreba.

M. Božićnik

PREDAVANJE O ZEMLJIŠNOM INFORMACIJSKOM SUSTAVU REPUBLIKE AUSTRIJE

U organizaciji Komisije za evidenciju nekretnina pri Savezu Društava geodeta Hrvatske, održano je 29. 03. 1989. godine u Zagrebu predavanje uglednih austrijskih geodetskih stručnjaka o temi: IZGRADNJA ZEMLJIŠNOG INFORMACIJSKOG SUSTAVA U REPUBLICI AUSTRIJI

Uz navedenu komisiju sudjelovali su u organizaciji predavanja i:

- Savez Društava geodeta grada Zagreba,
- Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu,
- Zavod za katastar i geodetske poslove grada Zagreba, i
- Kulturni institut Republike Austrije u Zagrebu.

Predavanje je održano u velikoj predavaonici Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu uz prisustvo oko 200 slušalaca geodetske struke i radnika općinskih sudova (zemljišne knjige) iz Hrvatske i susjednih republika.

Predavači su bili:

Dipl. inž. **Fridrich HRBEK**, predsjednik Savezne uprave za mjere i geodeziju Republike Austrije s temom:

Oslove izgradnje austrijskog zemljišnog informativnog sustava i dipl. inž. August HOCHWARTNER, savjetnik Savezne uprave s temom:

Organizaciona i administrativna pitanja u izgradnji bazičnih banki podataka austrijskog zemljišnog informativnog sustava

U slobodnoj interpretaciji, sadržaj tema obih predavača sadržavao je slijedeće:

U Austriji je dijelom već dovršen a dijelom je u završnoj fazi najveći organizirani automatizirani zemljišni informacijski sustav u Evropi a vjerojatno i u cijelom svijetu. On se sastoji iz slijedećih banki podataka:

- Banka podataka zemljišnih čestica,
- Banka podataka koordinata,
- Banka podataka digitaliziranih katastarski planova i
- Banka podataka digitalnog modela reljefa.

Povezanost banke podataka o katastarskim česticama s bankom podataka digitaliziranog katastarskog plana izvedena je preko broja katastarske čestice a svi podaci koordinatne banke podataka i digitalnog katastarskog plana te digitalnog modela reljefa vezana su na sistem Gauss-Krügerove projekcije. Izgradnja zemljišnog informacijskog sistema putem banki podataka provodi se od 1972. godine. Procesi su vezani jedan na drugog ovisno o redoslijedu usklajivanja normi i zakonskih propisa, tehnološkim rješenjima, izobraženim kadrovima i osiguranim novčanim sredstvima. Pažnje vrijedan je proces osiguravanja podataka u sistemu bazičnih banki o cijelokupnom fondu građevinskog zemljišta u Republici Austriji.

U banci podataka o česticama koja je organizirana za jedinstvenu teritorijalnu jedinicu — Republiku Austriju kao jedinstvena evidencija objedinjenih podataka iz katastra zemljišta i zemljišne knjige, memorirani su podaci iz 7850 katastarskih općina sa 12 milijuna katastarskih čestica upisanih u 2.5 milijuna zemljišno knjižnih uložaka. U osnivanju te banke o česticama sudjelovalo je 68 katastarskih uprava i 200 zemljišno knjižnih ureda općinskih i gradskih sudova u Austriji.

Podacima iz tako osnovane banke podataka o česticama koristi se na terminalskim stanicama 1700 neposrednih korisnika a to su općine, sudovi, banke i štedionice, organi pravosuđa, bilježnici, tužilaštva i branici, ovlašteni civilni mјernici. Podaci se koriste uvidom na ekranima terminala, u obliku tiskanih izvoda i prijepisa, bilo u pojedinostima ili statističkim cjelinama u banci sadržanih podataka.

U banku podataka o česticama služba kataстра unijela je podatke o katastarskim općinama, brojevima katastarskih čestica, brojevima katastarskih planova, kulturama zemljišta i njihovim bonitetnim vrijednostima, o posebnim namjenama određenih zemljišta, adresama katastarskih čestica, njihovim površinama i odgovarajućem katastarskom prihodu i podatke iz popisa promjena (povijest promjena). Služba zemljišne knjige (gruntovnica) unijela je podatke o broju zemljišno knjižnog uloška, vlasnika, adresu vlasnika, suvlasničke odnose, podatke o zbirci isprava kao i sveobuhvatna prava i terete na katastarskim česticama.

Svi su navedeni podaci memorirani u jedinstvenom računarskom centru za cijeli teritorij Republike na sistemu koji se nalazi u Beču.

Kao značajan i svojevrsni dokaz uspješnosti tako organizirane banke podataka kao jedinstvene evidencije o česticama je nesumnjivo podatak da je radi upoznavanja posjećuju geodetski stručnjaci iz Evrope kao i oni iz Japana, Kine i SAD.

Na terminalskim stanicama podacima se pristupa putem broja katastarske čestice ili njene adrese, broja zemljišno knjižnog uloška ili vlasnika.

Koordinatna banka podataka sadrži podatke o:

- koordinatama svih trigonometrijskih točaka, ukupno oko 50.000 točaka;
- koordinatama tzv. popunjajuće mreže (prelaz s mreže IV reda na klasičnu poligonsku mrežu) oko 260.000 točaka;
- koordinate međnih točaka katastarskih čestica, oko 14.000.000 međnih točaka.

Podaci u sistemu koordinatne banke podataka sadrže uz koordinate trigonometrijskih točaka, njihov broj, broj registracije na listu TK 50 (1:50.000), podatak o dodirnom meridijanu, godinu i način stabilizacije, podatke o računskom elabiratu, o visini točke kao i šifru odgovarajuće katastarske općine. Za tzv. popunjavajuću mrežu u banku podataka su uneseni slijedeći podaci: broj točke, naziv katastarske općine, podatak o dodirnom meridijanu, koordinate, godina postavljanja i podatak o računanju.

Banka podataka o digitaliziranom katastarskom planu sadrži brojeve katastarskih čestica, broj međne točke, vrste korištenja zemljišta, podatak o postojećim zgradama i podatke o stalnim geodetskim točkama.

Do konca 1988. godine digitaliziran je slijedeći broj katastarskih planova raznih mjerila:

U mjerilu	1 : 1440	1 : 2880	1 : 5760	1 : 1000	1 : 2000	1 : 5000
Broj listova	50	26.800	1000	66.000	21.300	3.600

Digitalizirani podaci katastarskih planova memoriraju se slojevito, a pojedini slojevi sadrže:

- granice kat. čestica i njihove brojeve,
- vrste korištenja zemljišta i bonitetne klase,
- zgrade i objekte,
- stalne geodetske točke i brojeve međnih točaka.

Banka podataka digitalnog modela reljefa sadrži podatke za oko 70.000.000 zemljišnih točaka, u rasteru od 30 do 150 metara. Podaci su dobiveni iz slikovnog materijala snimljenog u mjerilu snimanja 1:30.000 kamerom WILD RC 10. Svi podaci su na nivou točnosti austrijskog fotoplana 1:10 0000.

Napomena: O opisanim baznim bankama podataka čestica, koordinata, digitaliziranog katastarskog plana i digitalnog modela reljefa biti će opširnije pisano u jednom od idućih brojeva Geodetskog lista.

M. Božičnik

DOKTORSKE DISERTACIJE I MAGISTARSKI RADOVI OBRANJENI NA GEODETSKOM FAKULTETU SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

U Geodetskom listu 1978, 10—12, 314—315, 1980, 10—12, 239—240 i 1984, 1—3, 56 objavljeni su podaci o doktorskim disertacijama i magistarskim radovima obranjenim na Geodetskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu do 1984. godine. Od tada do danas obranjeno je na Geodetskom fakultetu pet doktorskih disertacija i jedanaest magistarskih radova.

Doktorske disertacije obranili su:

- 1) Ladislav Feil: Prilog razmatranju modela ocjene točnosti u nivelmanu visoke točnosti (mentor: prof. dr Stjepan Klak; datum obrane: 7. 03. 1985).
- 2) Mirjanka Zdenković: Entropija prikaza reljefa izohipsama na nizu naših topografskih karata (mentor: prof. dr Nedjeljko Frančula; datum obrane: 9. 07. 1985).
- 3) Krsto Simić: Prilog ispitivanjima funkcije durbina geodetskih instrumenata (mentor: prof. dr Dušan Benčić; datum obrane: 16. 02. 1987).
- 4) Teodor Fiedler: Doprinos razvoju metoda analitičke fotogrametrije (mentor: prof. dr Franjo Braum; datum obrane 20. 03. 1987).
- 5) Miodrag Vlajkov: Prilog istraživanju triangulacije I reda na području SAP Vojvodine (mentor: prof. dr Stjepan Klak; datum obrane: 10. 05. 1988).

Magistarske radeve obranili su:

- 1) Blagoje Milović: Primjena kroskorelacionih metoda u melioracijama na području Črnc polja (mentor: prof. dr Dionis Srebrenović; datum obrane: 1. 02. 1984).
- 2) Zdravko Kapović: Geodetske metode određivanja pomaka pri ispitivanju mostova (mentor: prof. dr Zvonimir Narobe; datum obrane: 17. 07. 1984).
- 3) Đorđe Ivković: Neki primjeri boljeg iskorištenja informacijskog sadržaja katastarsko-geodetskih podataka primjenom numeričko-statističkih metoda (mentor: prof. dr Krešimir Colić, komentor: prof. dr Vjenceslav Medić; datum obrane: 26. 03. 1985).

- 4) Mladen Lero: Djeđovanje vanjskih utjecaja na točnost određivanja deformacija brana (mentor: prof. dr Zvonimir Narobe; datum obrane: 23. 01. 1987).
- 5) Miljenko Plazibat: Aerotriangulacijsko izjednačenje bloka metodom nezavisnih modela (mentor: prof. dr Franjo Braum; datum obrane: 22. 05. 1987).
- 6) Gorana Novaković: Instrumentalne pogreške nivela sa automatskim horizontiranjem vizurne osi (mentor: prof. dr Dušan Benčić).
- 7) Nelja Kamer: Ispitivanje algebarske korelacije u slobodnim gradskim triangulacionim mrežama (mentor: prof. dr Asim Bilajbegović; datum obrane: 19. 10. 1988).
- 8) Murat Meha: Metode određivanja kubature iskopanih masa na površinskim kopovima i njihova točnost (mentor: prof. dr Vjenceslav Medić, komentor: doc. dr Božidar Kanajet; datum obrane: 28. 10. 1988).
- 9) Franjo Ambroš: Katastar telefonskih vodova (mentor: prof. dr Vjenceslav Medić; datum obrane: 28. 10. 1988).
- 10) Melita Kosek: Komputorski podržana izrada tematskih karata (mentor: prof. dr Nedjeljko Frančula; datum obrane: 28. 02. 1989).
- 11) Ivan Fanton: Prilog razmatranju automatizacije radova komasacije zemljišta u ravničastim terenima (mentor prof. dr Vjenceslav Medić; datum obrane: 14. 04. 1989).

N. Frančula

POSLOVI KATASTARSKOG I ZEMLJIŠNO KNJIŽNOG REFERENTA

Društvo geodeta Slavonije i Baranje u Osijeku pokrenulo je preko Saveza Društava geodeta Hrvatske pitanje o potrebi i eventualnim mogućnostima da se geodetski stručnjaci položajnog zvanja stručni referent za geodetske poslove, uz ostale poslove koje obavljaju i koje bi mogli obavljati, proglaše kao najoptimalniji profil radnika i izvršitelja poslova položajnih zvanja stručnog referenta za katastarske poslove u evidenciji katastra zemljišta i zemljišno knjižnog referenta u evidenciji zemljišne knjige.

Taj svoj zahtjev kolege iz Osijeka temelje na slijedećim činjenicama:

- u našem sistemu školovanja ne postoje programi za obrazovanje profila stručni referent za katastarske poslove i zemljišno knjižni referent;
- u dosadašnjem sistemu školovanja jedino geodetski stručnjaci dobivaju osnove iz osnivanja i održavanja evidencije katastra zemljišta i zemljišne knjige, što u krajnjoj liniji potvrđuju i polaganjem stručnih ispita iz tih predmeta;
- postoji interes geodetskih stručnjaka da se bave i tim opisanim poslovima katastarskih i zemljišno knjižnih referata, budući da u dosadašnjem sistemu nagradjivanja, osnova za stimulaciju postoji samo u formalno stručnoj spremi.

Zelja je članova Društva geodeta Slavonije i Baranje da se i ostali radnici geodetske struke i službe u SR Hrvatskoj upoznaju s ovakvim razmišljanjima i da se kod nadležnih organa u Hrvatskoj pokrenu odgovarajuće aktivnosti u tom pravcu.

Istovremeno predlažu da se radi postizavanja veće kvalitete rada u katastarskim upravama i zemljišno knjižnim uredima, prema njihovoj ocjeni, neprekidnim sposobljavanjem uz rad, raznim seminarima i tečajevima poveća kvalitet rada u geodetskoj struci.

M. Božičnik